

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: امیرمسعود بهروزفر، ۱۳۹۷

احکام ثابت و متغیر فقهی در مذاهب خمس

احکام فقهی به دو بخش کلی تقسیم می‌شود:

1. احکام ثابت: مانند واجبات و محرمات که به ولی امر واگذار نگردیده و همواره ثابت است و با اختلاف زمانها و مکانها قابل تغییر نیست.
 2. احکام متغیر: بعضی از احکام اسلامی بر اساس مصالح و مفاسد تغییر می‌یابند؛ این دسته احکام را احکام ولایی می‌نامند؛ ولی فقیه اگر تشخیص دهد، مالکیت شخص موجب وارد آمدن ضرر به دیگران می‌شود، می‌تواند مالکیت او را محدود کند، همچنین ولی فقیه می‌تواند به مصلحت یتیم در مال او تصرف کند. این بخش از مقررات با پیشرفت تدریجی مدنیت و حضارت و تغییر و تبدیل قیافه اجتماعات و به وجود آمدن و از بین رفتن روش‌های تازه و کهنه، قابل تغییر است و به حسب مصالح مختلف زمانها و مکانها، اختلاف پیدا می‌کند. این مقررات به عنوان آثار ولایت عامه، منوط به نظر پیامبر اسلام(ص) و جانشینان و منصوبین از طرف او است که در شعاع مقررات ثابت دینی و به حسب مصلحت وقت و مکان، آنرا تشخیص داده و اجرا می‌نمایند.
- از مسایل مورد اختلاف در فقه اسلامی که آراء مختلفی را به خود اختصاص داده مسئله احکام متغیر و ثابت می‌باشد. با توجه به اهمیت بحث مذکور در فقه امامیه و مشتبه بودن برخی از مصادیق آن در مذاهب اربعه پژوهش حاضر به بررسی احکام ثابت و متغیر فقهی در مذاهب خمس می‌پردازد.
- کلیدواژه‌ها:** احکام ثابت، احکام متغیر، مذاهب خمس، مکان و زمان.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۰۷۹۶۲۰۱۰

تاریخ دفاع: ۱۳۹۷/۰۳/۲۹

رشته‌ی تحصیلی: الهیات و معارف اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محمود غفوری‌نژاد

M.A. Thesis:

Constant and variable judgments in khumshah religions

The jurisprudential rulings are divided into two parts:

1. Fixed sentences: Like obligatory and confidential, which is not assigned to the authority of the kingdom and is always fixed and can not be changed by time and place difference.
2. Variable sentences: Some Islamic laws are changed on the basis of material and corruptions; these categories are called Provincial rulings; however, if the judge, if he

determines, that the owner's property causes others to be harmed, his property can be limited. It is also possible that the supreme leader may seize the orphan's interest in his property. This part of the regulation is subject to change with the progressive development of civilization and the appearance and change of the appearance of communities and the emergence and elimination of new and old methods, varying according to the various materials of times and places. These regulations, as the effects of the Provincial Council, are subject to the Prophet of Islam (s) and his successors and assistants who recognize and enforce it on the basis of fixed religious rules and according to the expediency of time and place.

Of the disputed issues in Islamic jurisprudence, which have different opinions, the issue of fixed and fixed judgments is. Considering the importance of the discussion in Imamieh jurisprudence and the existence of some of its examples in the religious schools of the province, the present study deals with the constant and changing of jurisprudential sentences in the religions of Khamseh.